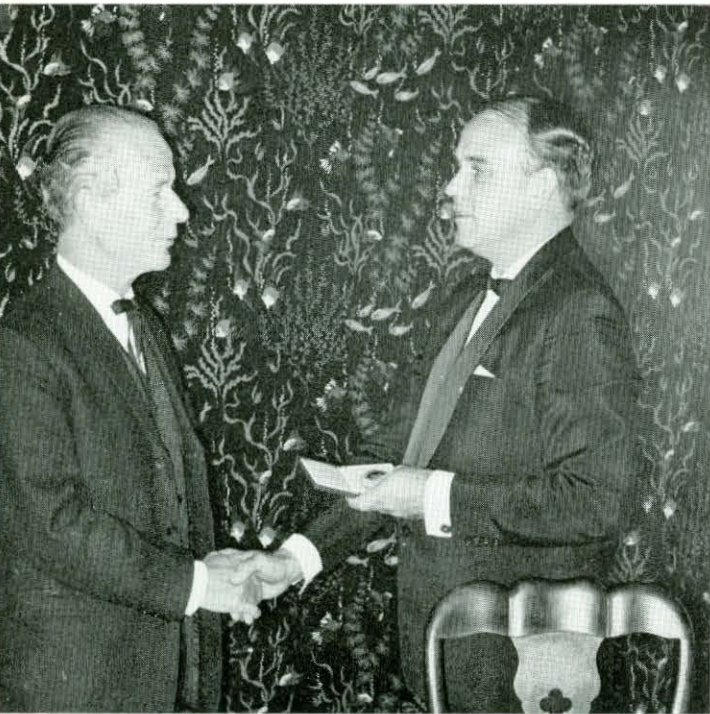

SITAAT: ANTARKTIKAMEDALJE

Mnr. M. Cronjé (regs) Streeksindustrieelbestuurder van BP Suidelike Afrika oorhandig die Antarktiese medalje aan dr. van der Merwe.

Foto: H. Loots.

Die sitaat vir die toekenning van die medalje deur dr. L. E. Kent, Voorsitter van die medaljekomitee van hierdie vereniging, was as volg:

Dr. André le Roux van der Merwe is op De Rust in Kaapland gebore. Hy het aan die Universiteit van Kaapstad gestudeer en het die B.Sc. graad in anatomie, antropologie en fisiologie in 1937 en die M.B.Ch.B. graad in 1940 behaal. Nadat hy as huisdokter in Bloemfontein en Pietermaritzburg diens gedoen het, het hy op Beaufort-Wes, by 'n sendingshospitaal te Nongoma, en uiteindelik op Vryheid gepraktiseer. Hy het later 'n plaas gekoop en het die lewe van 'n boer so lekker gevind dat hy vir 'n tydjie vaarwel gesê het aan die medisyne, en op Pongola gaan boer het. Daar het hy op 'n goeie dag gehoor dat 'n ervare geneesheer vir die eerste Suid-Afrikaanse Nasionale Antarktiese Ekspedisie (1960) benodig word. Hy is toe gou na Pretoria en is aangestel.

Bo en behalwe sy normale pligte wat hy met ywer nagekom het, het hy op eie inisiatief navorsing i.v.m. voeding onderneem. Die resultate is in twee referate in die 1962-uitgawe van die Suid-Afrikaanse Tydskrif vir Geneeskunde gepubliseer, nl:

Van der Merwe, A. le R. „Die voorsiening en verbruik van askorbiensuur by die Suid-Afrikaanse Antarktiese Basis, 1960.”

----- en Holemanns, K. „Observations on body weight, basal metabolic rate, urinary nitrogen excretion and diuresis of members of the First South African Antarctic Expedition (SANAE),” Feb.-Des. 1960.

Members of the Expedition have testified to his loyalty, enthusiasm and friendliness which did much to help maintain morale in the small, completely isolated pioneer group. As the oldest member he was looked up to by the younger ones who found in him a tower of strength, especially in times of difficulty and tragedy.

The spirit of adventure burns strongly within him and, although outside the duties of medical officer, he accompanied the Leader of the first major inland trek to set up the depot which made exploration of the mountains possible.

Na sy terugkoms het hy 'n praatjie by die Universiteit van Pretoria oor sy ondervindings en navorsing in Antarktika gelewer. Onder die gehoor was dr. Quass, destyds direkteur van die Nasionale Voedingnavorsingsinstituut van die WNNR. Dr. Quass was so geïmponeerd dat hy dr. van der Merwe gepols het en 'n betrekking in die Instituut is hom aangebied. Die werk wat hy daar behartig is grootendeels die kliniese waardebeplanning van die voedingstaat. Van die resultate is gebruik vir 'n M.Sc. verhandeling in biochemie.

Hy het sy diepgaande belangstelling in ons Antarktiese navorsing behou en is tans programdirekteur vir mediese navorsing. Hy het gereël dat mnr. J. M. Loots van die WNNR na SANAE as 'n fisioloog in 1967/68 gaan om navorsing te onderneem en het die werk beplan. In hierdie verband het hy SANAE in 1967 weer besoek. Navorsing op die meganisme van die mens se aanpassing teen die koue is uitgevoer. Die protieëinnames en -uitskeidings van die lede van die agste Ekspedisie en die uitwerking van hoë dosise van askorbiensuur (Vitamien C) daarop is ondersoek. Dié gewens, wat Suid-Afrika op die voorgrond plaas wat

fisiologiese werk in Antarktika betref, word tans vir publikasie in wetenskaplike tydskrifte verwerk. Van die resultate is in 'n gesamentlike referaat met mnre. J. M. Loots en K. Kruger by 'n kongres van die Suid-Afrikaanse Voedingvereniging vanjaar in Kaapstad voorgedra.

Dr. van der Merwe het in 1968 die eerste boek oor Antarktika wat deur enige een van ons ekspedisielede geskryf is, uitgegee. Die boek, „Die Wit Horison” is in resensies in verskeie koerante en tydskrifte hoog aangeprys. Dit vertel op 'n baie interessante en prikkelende wyse die storie van ons eerste Antarktiese Ekspedisie en sal beslis, veral onder Afrikaanssprekendes, belangstelling in Suid-Afrika se navorsing op Antarktiese probleme wek.

Dr. van der Merwe is an active member of our

Association and has contributed many articles of high standard to our *Bulletin*. Furthermore, he undertook the onerous task of editing the *Bulletin* from 1966 to 1967. He is also a member of the Antarctic Club of which he has been chairman.

In March, 1965, he was project leader of a survival team which undertook an expedition under adverse barren conditions. The results achieved are of value for survival in Antarctica—the “white desert”.

The Award Committee of the Association unanimously selected him to receive the Antarctic Medal for 1969 in recognition of his notable contributions to physiological research in Antarctica, and for so successfully stimulating public awareness of our country's Antarctic projects and achievements.

The following are the main points of the speech made by Mr. Cronjé prior to the presentation of the medal:

- (a) BP has been associated with activities in the Antarctic since Sir Vivian Fuchs and Sir Edmund Hillary made their epic crossing of the Antarctic. This was, in fact, a BP sponsored crossing.
- (b) BP endeavours to support, wherever possible, organisations that are carrying out work for the benefit of society. The work of the South African Antarctic Association falls into this category and it is a pleasure, therefore, for BP to support the Association.
- (c) BP realise that part of the work carried out in Antarctica is of immense benefit to our Company internationally, that is speaking of weather reporting. Obviously it is essential to our tanker fleet to know weather conditions, and so, although BP gives your Association support, you in turn are assisting us.

- (d) Selected ships in the BP tanker fleet are supplied with observing instruments and are specially instructed in their use by the British Meteorological Office. These ships report four times a day to the British Meteorological Office from wherever they may be; and other BP tankers using their own instruments have also provided the South African Weather Bureau with weather reports.
- (e) This dinner is the seventh occasion on which BP has awarded a gold medal.

Op die foto aan die linkerkant oorhandig dr. van der Merwe 'n kopie van sy boek, „Die Wit Horison” aan mnre. M. J. Cronjé, streeksindustrieelbestuurder van BP Suidelike Afrika, en op die regterkant aan mnre. D. J. Joubert, Sekretaris van Vervoer. Mev. Cronjé is ook op hierdie foto.

